

Lietuvos psichologų kongresas

Recenzuota kongreso
medžiaga

2025 m. balandžio 25-26 d.
Vilnius

Lietuvos
psichologų
sąjunga

VILNIAUS UNIVERSITETO LEIDYKLA

Filosofijos
fakultetas

EuroPsy
Akredituotas renginys 2025/062

Lietuvos psichologų kongreso organizatoriai:

Lietuvos psichologų sąjunga
Vilniaus universitetas

Mokslo komitetas (pranešimų santraukų recenzentai ir mokslinės programos sudarytojai):

prof. dr. Jurgita Lazauskaitė-Zabielskė (pirmininkė) (VU)
doc. dr. Arvydas Kuzinas (MRU)
prof. dr. Dalia Antinienė (LSMU)
doc. dr. Giedrė Širvinskienė (LSMU)
prof. dr. Kristina Žardeckaitė-Matulaitienė (VDU)
doc. dr. Loreta Gustainienė (VDU)
doc. dr. Raimonda Petrolienė (LPS)
prof. dr. Reda Gedutienė (KU)
prof. dr. Rimantas Vosylis (MRU)
doc. dr. Roma Šimulionienė (KU)
prof. dr. Saulė Raižienė (VU)

Organizacinis komitetas:

Aina Adomaitytė (LPS)
Skaistė Jurevičienė (LPS)
Gabrielė Gudynaitė (VU)
prof. dr. Antanas Kairys (VU)
dr. Marija Turlinskienė (VU)
doc. dr. Raimonda Sadauskaitė (pirmininkės pavaduotoja) (VU)
doc. dr. Olga Zamalijeva (pirmininkė) (VU)

Už pranešimų turinį atsako pranešimų autoriai. Lietuvos psichologų kongreso organizatoriai neprisiima jokios atsakomybės, susijusios su pranešimų santraukų kokybe ar informacijos tikslumu.

Copyright © 2025 [Jurgita Lazauskaitė-Zabielskė, Olga Zamalijeva]. Published by Vilnius University Press
This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.
<https://doi.org/10.15388/LPK2025>

Vilniaus universiteto leidykla,
Saulėtekio al. 9, LT-10222 Vilnius
info@leidykla.vu.lt, www.leidykla.vu.lt
Knygos internete *knygynas.vu.lt*
Mokslo periodikos žurnalai *zurnalai.vu.lt*

SENĖJIMO NERIMO IR MIRTIES NERIMO SKALIŲ LIETUVIŠKŲ VERSIJŲ PSICHOMETRINĖS SAVYBĖS IR FAKTORIŲ STRUKTŪRA

PSYCHOMETRIC PROPERTIES AND FACTORIAL STRUCTURE OF THE LITHUANIAN VERSIONS OF THE AGING ANXIETY AND DEATH ANXIETY SCALES

Goda Gegieckaitė* (Vilniaus universitetas), Olga Zamalijeva (Vilniaus universitetas), Karolina Petraškaitė (Vilniaus universitetas).

* goda.gegieckaite@fsf.vu.lt

Įvadas. Aukštas senėjimo ir mirties nerimas daliai asmenų yra reikšminga problema ir pastebima šių konstruktyvų sąsaja su įvairaus tipo psichopatologija. Geriau suprasti senėjimo nerimą yra svarbu ir siekiant skatinti sėkmingą senėjimą visuomenėje, o mirties nerimo tyrimai aktualūs sunkiomis ligomis sergančių, jų artimųjų ir su jais dirbančių sveikatos priežiūros specialistų tyrimų lauke. Norint vystyti senėjimo ir mirties nerimo tyrimo laukus Lietuvoje svarbu turėti paruoštas ir patvirtintas šių konstruktyvų tyrinėjimo metodikas.

Metodai. Šio tyrimo tikslas buvo išanalizuoti Senėjimo nerimo, Collet-Lester mirties baimės ir Egzistencinio mirties nerimo skalių lietuviškų versijų psichometrinės savybės. Tyrime dalyvavo 528 asmenys, 75.9% dalyvių moterys. Tyrimo dalyvių amžius buvo nuo 18 iki 82 metų ($M = 33.63$, $SD = 14.47$) dalyviai. Tyrimo metu paruoštos ir analizuotos trijų metodikų lietuviškos versijos: Senėjimo nerimo skalė (Lasher & Faulkender, 1993), Collet-Lester mirties baimės skalė (Lester & Abdel-Khalek, 2003) ir Egzistencinio mirties nerimo skalė (Jong & Halberstadt, 2016).

Rezultatai. Senėjimo nerimo skalės vidinis suderintumas buvo pakankamas (Cronbach $\alpha > 0.70$), patvirtinta keturių faktorių skalės struktūra (CFI = 0.925, TLI = 0.913, RMSEA = 0.054). Collet-Lester mirties baimės skalės vidinis suderintumas buvo geras (Cronbach $\alpha > 0.80$), rasta, jog modifikuotas keturių faktorių modelis pakankamai gerai tinka duomenims (CFI = 0.951, TLI = 0.945, RMSEA = 0.054). Egzistencinio mirties nerimo skalės vidinis suderintumas taip pat buvo tinkamas (Cronbach $\alpha > 0.95$), patvirtintas modifikuotas dviejų faktorių modelis (CFI = 0.975, TLI = 0.965, RMSEA = 0.060).

Išvados. Tyrimo rezultatai, rodo, jog šių trijų metodikų psichometrinės savybės yra pakankamai geros, o patvirtintos skalių autorių originaliai pasiūlytos faktorių struktūros rodo, jog lietuviškos skalių versijos yra tinkamos naudoti tolimesniuose tyrimuose.

Pagrindiniai žodžiai: senėjimo nerimas; mirties nerimas; skalės psichometrika.